

vsled k... po vseh... da so ce... naravno... je bil... te pred... pora... a 300 k... n Dim... a zagov... ra in l... ti tej ob...

erskem... sejmi, s... dvema s... ejme.

, okr. Fr... ška, St... endorfu... v Ormož... Braslov... nica, v l...

tu pri S... ed; v l... t. Ilju.

kr. Mar... , okr... Sevnici

v Orm... in gov... a s pom...

svinjski

usejati m... pozornost... lovati v...

ve spad...

sadijo z... adimo d... ne rastl... v apr... ena v a...

širokimi... kot ko...

ali prid... očenim l... lo zop... i od v...

lahko p... pomlad...

in stelj...

elsko m... nateljst... n krmil... gozdov... opno p... ogoče b... h nasač... i gospo... or moge... do opr... or moge... i služijo... nih pr... očijo p... rui. Gl... kov p... nim list... bljena i... listje. h... sterstvo... je tudi... telja. G... gospo... odredb... logov... za to, z... gozdov... n stelj... gled p... nalož... nesle, k...

Razno.

Živinski in svinjski sejmi v Ptuj se vršijo, kakor smo to že v zadnji številki poročali, z opet v navadnem redu, kakor je bilo to pred izbruhom kužne bolezni na gobcih in parkljih. Glede živinskih cen je treba omeniti, da so bile od mesta nastavljene cene od c. k. namestnijske razveljavljene in da veljajo tedaj stare, od c. k. namestnijske potrjene cene. Te cene se morejo seveda strogo držati, ker bi v slučaju preokroženja cen bila kaznovana prodajalec in kupec. Opozarjamo živinorejce in svinjorejce, da naj ptujske sejme prav živahno posestujejo, ker jim nudijo ti sejmi vse potrebne ugodnosti in je vedno dovolj dobrih kupcev!

Od hrabrih pionirjev ptujskih za Velikonočne praznike. Vrli ptujski pionirji nam pišejo: Tudi mi vam donášamo en dopis, ker se nam že bliža druga Velikonoča na tem bojnem polju med gromenjem pušk in topov. Pa posebnih dogodkov vam nimamo pisati, ker že vojska dolgo traja in je že vsakemu vse znano o tej vojni. Mi pričakujemo, da bi Bog dal, da bi se prihodnjo Velikonočo v zdravju, veselju in sreči v roke segali in ustmeno pozdravljali. Pošiljamo vam iskrene pozdrave in voščimo vam vsele Velikonočne praznike, vam očetje, matere, žene in dekleta, da bi se tudi vi spominjali na nas vse podpisane: štabni narednik Alois Berlić, doma iz Gerečje vasi pri Ptuj, četovodja Josip Zelenko, doma iz Podvinic niže Ptuja, poddesetnik Konrad Pukl, doma iz Gornjih Hoč pri Mariboru, poddesetnik Florijan Turnšek, doma od Sv. Vida niže Ptuja, pionirji: Brata Fric in Franc Zupanič, doma iz Gerečje vasi pri Ptuj, Jakob Heiž, doma iz Trnči na Dravskem polju, Fric Selinšek, doma iz Zatočil na Dravskem polju, Franc Jurič, doma iz Gornjih Pletelj na Dravskem polju, Georg Predan, doma iz Pohorja pri Mariboru, Leopold Doler, doma iz Velenja pri Celju. — Še en pozdrav na srečno svidenje!

Dobrotnik. Neki neimenovani dobitnik v Mariboru, ki si je že svoj čas v občinskem svetu velike zasluge za splošnost pridobil, daroval je zopet 1600 kron, ki se naj porabijo za nakup mleka za vboje družine z mnogimi otroci.

10 vojakov iz ene družine. Posesnik Alojz Roschmann v Dobrovci pri Mariboru ima 6 sinov, ki stojijo vsi v vojni; tudi moža njegovih dveh hčera in dva vnuka stojijo v vojni. Torej 10 vojakov iz ene družine! Doslej so še vsi zdravi, le eden se pogreša.

Prebiranje 18-letnih črnovojnikov (to je rojstnega letnika 1898) vršilo se bode, kakor smo že v zadnji številki nakratko poročali, v času od 15. aprila do 4. maja. V za nas merodajnih krajih določeni so za prebiranje sledeči dnevi: Brežice 17. in 18. aprila, Trbovlje 20. aprila, Laufen 25. in 26. aprila, Celje 27., 28., 29. in 30. aprila, Celje (mesto) 2. maja, Šmarje pri Jelšah 3. maja, Slov. Gradec 17. in 18. aprila, Ljutomer 20. aprila, Ptuj (mesto) 25. aprila, Ptuj (okolica) 26. in 27. aprila, Ormož 28. aprila, Rogatec 29. aprila, Konjice 1. maja, Maribor (mesto) 15. aprila, Maribor (okolica) 16. in 17. aprila, Slov. Bistrica 18. aprila, Sv. Lenart 20. aprila, Radgona 25. aprila.

Samomor. Že dalje časa na duhu bolani posestnik Gregor Blazinšek v Vinah (občina Novacerkov pri Celju) obesil se je na podstrešju svoje hiše. Živel je v urejenih razmerah in zapuščal veliko družino.

Iz radovednosti obesil. 12-letni sin Karl posestnika Thammer v Sv. Margareten na Koroškem se je v gospodarskem posloju svojega očeta obesil in so ga našli mrtvega. Deček je čul opetovano pripovedke vojakov, kako se obesa veleizdajnike. Bil je jako radoveden, kakšna čustva obdaja človeka pri tej smrti. Tako se je hotel iz radovednosti obesiti, potem pa ni mogel več glave iz zanke spraviti.

Na železniški progi Velenje-Celje se je s 15. aprilom pri tovornih vlakih št. 1877 in 1888 vožnja za osebe z vozovi 3. razreda vpeljalo. To velja do preklica. Vozni red vsebujejo tozadevni razglasi.

Zaplenjeno žito. V raznih občinah na Ogrskem se je zopet 1336 meterskih centov žita in koroze v zasebni lasti zaplenilo.

Kozaki umorili ritmojstra. „Vossische Ztg.“ poroča iz Petersburga: Veliko razburjenje povzročil je v Petersburgu pred kratkim umor s svojo stotnijo od fronte došlega ritmojstra Tonkija. Oficir bil je od vojakov nekega kozaskega regimenta iz okna vojašnice na cesti z revolverskimi strelami usmrčen. Policija je celi prostor takoj obkolila, ali uvedena stroga preiskava ni imela nobenega uspeha.

Pesek namesto žajfe. V „Frankfurter Zeitung“ piše neki zdravnik: Največ žajfe se pri negovanju trupla porabi vsled umivanja rok. Tu pa se zamore žajfo skoraj popolnoma s peskom (iz potoka ali morskim peskom) nadomestiti. Kajti pesek odpravi mnogo boljše vse dele umazanosti; ako se mu doda še nekaj sode ali žajfnatega praška, odpravi pesek tudi prav dobro mast in olje. Najbolje se napolni umivalno posodo ali čeber na eno roko visoko s peskom in se naliže nanj dve roki visoko vode. Vvodi se obdrge roke s peskom prav krepko in se jih prkarat pomoči v vodo samo, da se odmiče pesek. Umazano vodo se odlije, pesek pa se zamore vedno zopet porabiti. Dobitek pri tem umivanju ni samo prištedek žajfe, marveč tudi dejstvo, da ne napravi nobena žajfa roke tako mehke in od krvi preplavljene, nego ta zdravniško priporočena masaža s peskom.

Gališki namestnik umrl. C. k. namestnik v Galiciji, general infanterije pl. Collard je umrl.

Umrli je v Leitersbergu pri Mariboru splošno znani krčmar g. Mihael Teichmeister v 76. letu svoje starosti. N. p. v m.!

4. vojno posojilo. Šparkasa mestne občine v Celju je naznanila za 4. vojno posojilo 1,500 000 kron.

Najdeno orožje. C. in k. policija v Belgradu našla je v neki tajni kleti zazidano veliko zalogo orožja. Zaloga obsega: 582 revolverjev, 1600 flobert-patron, 14 000 vžigalnih kapseljev, 15 000 ednakih, 60 000 razstrelnih kapseljev, 250 000 bakrenih kapseljev in 800 000 praznih puškinih patron za srbske puške. Zazidali so to orožje pred jesensko ofenzivo.

Velikanoč na Nemškem. Nemški listi objavljajo sledeči poluradni opomin: „Ako ljubite domovino, potem omejite do skrajnega porabo moke, sladkorja, masti in jajc za izdelovanje pogač in drugih jedil. V letošnjih praznikih naj bi se zlasti velikonočna jajca ne porabilo za igrače in ne odtegnili redni prehrani ljudstva. Za otroke bode v veliki meri vzgojevalno, ako se jim da razumeti, da zamorejo tudi oni z malimi pomanjkanji ljudski splošnosti koristiti.“ — Ta pravilni opomin velja tudi za nas v Avstriji. Kajti tudi pri nas misli mnogo ljudi, da mora v praznikih bogve kaj vse v sebe zmašiti. V predpustu smo vkljub oblastvenim prepovedim to zapravljanje življenskih sredstev z obžalovanjem opazovali. Vojna zahteva od nas vseh žrtve. Kdor torej iz stare navade življenska sredstva zapravlja, ta škoduje domovini.

Barvana jajca na Ogrskem prepovedana. Budimpeštovski uradni list objavlja vladino odredbo, glasom katere se prepove velikonočno barvanje jajc in razpečevanje takih jajc tudi na Ogrskem.

Zanimivi pozdrav iz ruskega vjetništva. „Grazer Tagblatt“ poroča: Iz Zarizyna ob

Volgi sprejeli smo včeraj dne 15. februarja t. l. oddano dopisnico, ki je podpisana od orožniškega stražmojstra Karla Sajna iz Rudolfovega na Kranskem, od feuerwerkerja Jožefa Miklavca iz Ljubljane, od oficirskega namestnika Rudolfa Jersche iz Celovca in na kateri se m. dr. piše: Slovenci in Hrvati se spominjajo danes prisrčne nerazrušljive ljubezni do vladarja in do zveste domovine. Mi vzdržimo!“

Javna zahvala. Predsedništvu deželne nadsodnije v Gradcu se je oddalo od vojno-oskrbovalnega urada 528 kil volne, iz katere se je izdelalo razna oblačila zoper mrz. Velik del tega so prevzele žene in dekleta iz Ptuja in okolice, kajti izdelale so predmetov iz 103 kil volne. Pravosodno ministerstvo je vsled tega ženam in dekletam iz Ptuja in okolice najtoplejšo zahvalo za pridno patrijotično delo na polju vojne oskrbe izrazilo.

Iz zapore izpuščeni. Sredi marca bili so župnik Juri Trunk od Perau pri Beljaku in tamošnji mežnar Grafenauer ter župnik v Maria-Gailu Franc Meško zaprti. Kakor poroča zdaj „Kärntner Tagblatt“, postavljeni so vsi imenovani zopet na prosto nogo.

Požar. Dne 8. t. m. zvečer prišla je goriti slamo krita hiša Marije Svenšek v Waitschachu pri Ptuj. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo mogoče ničesar rešiti. Tudi dve svinji sta zgoreli. K sreči ni bilo vetra, tako da se požar ni razširil na sosedna poslopja. Na licu mesta je došlo več oddelkov vojakov in ptujska požarna bramba z načelnikom g. Stendte. S pridnim delom se je plamena zadušila in vsako nevarnost odpravilo.

Prebiranje 18-letnih črnovojnikov na Koroškem se vrši po sledečem vspredu: Za politični okraj Šmohor dne 17. aprila v Šmohorju; za politični okraj Beljak v Beljaku dne 18., 19. in 20. aprila; za politični okraj Spittal v Spittalu dne 25. aprila; za mesto Celovec dne 26. aprila v Celovcu; za politični okraj Wolfsberg dne 27. in 28. aprila v Wolfsbergu in Redingu; za politični okraj Velikovec v Sinčivasi dne 29. in 30. aprila; za politični okraj Celovec-okolica dne 1. in 2. maja v Celovcu; za politični okraj St. Veit v St. Veitu dne 3. in 4. maja.

Tatica. Zaprli so v Beljaku gostilniško dekle Anž Azgan, ki je raznim osebam pokradla 2200 kron in drugih predmetov.

Ropar. Gospej Lotti Erb v Beljaku je neki neznan mladi tat iztrgal iz rok taško in z njo zbežal.

Ureditev kupčije s klalno živino. Poročali smo v zadnji številki, da se bode z ozirom na težki položaj glede preskrbe z mesom glasom določb poljedelskega ministerstva trgovinski promet s klalno in rabno živino v ednotne proge spravilo. Potom strokovnjakov, ki jih bode deželna vlada v to poklicala, se boče nakup in razprodajo živine urediti. Štajersko c. kr. namestništvo je sedaj tozadevne temeljne določbe izdelalo. Deželna komisija, ki bode v ta namen sestavljena, obstoji pod predsedstvom enega od namestnika določenega političnega uradnika iz dveh zastopnikov vojaškega komanda in iz po enega zastopnika deželnega odbora, mestne občine Gradec, centralnega odbora c. k. kmetijske družbe, zveze kmetijskih zadrug za Štajersko, podružnice za Štajersko družbe za vznoževanje živine. Ta komisija bode dognala razmerje potrebščine do stanja živine, ima skrbeti za redno kritje potrebe na klalni živini pod vpoštevanjem kmetijskih in živinorejskih interesov, določiti potrebo za vojaštvo in za civilno prebivalstvo, izdelati splošni načrt za več mesecev in poročati namestniji o svojih sklepih. Izvršitev sklepov te komisije prevzela bode štajerska podružnica družbe za vznoževanje živine. Nakup je dovoljen le od komisije določenim nakupovalcem. V potrebi se bode dalo komisiji tudi pravico rekviriranja. Cene za nakup določi komisija v okviru najvišjih cen. V prehodnem času od prostega kupčijskega prometa pa do od komisije peljane kupčije se bode mesarskim mojstrom, zavodom itd. od slučaja

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.

po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi

do slučaja pravico za nakup v enem od komisij jim predpisanim nakupnem okrožju podelilo. Od uradno določenih nakupovalcev se bode spravilo nakupljeno živino na zbirališča in od tam se jo bode po potrebi razdelilo. Ako bi komisija vključ tem določbam ne mogla preskrbeti dovolj živine, se ji bode podelilo pravico do prisilnega nakupa. Nakupovalci bodejo večinoma odborniki kmetijskih društev, pa tudi zaupljivi kmetovalci in mesarski mojstri. Podrobnosti pridejo v kratkem.

Vpeljava poletnega časa na Nemškem. Nemški zvezni svet je sklenil, da se pomaknejo ure v poletnih mesecih leta 1916 za eno uro naprej, to pa s 1. majem. S tem upajo prihraniti mnogo na razsvetljavi, pa tudi glede zdravja delavnih slojev, ki bodejo eno uro zvečer prosti, bode to koristno. Medtem ko so imeli doslej na Nemškem srednjo-evropski čas (kakor mi), imeli bodejo to poletje vzhodni čas (kakor n. pr. v Angliji). Ta sprememba se bode izvršila na Nemškem tako-le: Dne 30. aprila 1916 ob 11. uri zvečer se pomakne kazalce vseh ur za eno uro naprej. Prične se torej letos 1. majnik že dne 30. aprila ob 11. uri zvečer. Uradi, pisarne, fabrike, šole itd. pričnejo delati eno uro preje in nehajo delati eno uro preje. Govori se, da bo hojo to spremembo tudi v drugih državah vpeljati.

Proti pokvarjenju mladine. Razna društva vložila so na štajersko namestnijo in druge oblasti spomenico, v kateri prosijo za slične odredbe proti pokvarjenju mladine, kakor so bile že mnogokrat na Nemškem izdane. Priporoč se zlasti: gostilniška prepoved za mladino pod 18. letom, razven v spremstvu starišev; alkoholno in kadilno prepoved za tako mladino; prepoved obiska kino-teatrov, tingeltanglov, kabaretov itd.; določitev najvišje svote tedenskega delavnega zaslužka, ki se sme mladini v gotovnem denarju izplačati, medtem ko bi se moralo ostanek na hranilno knjižico vplačati; nadalje prepoved zadržavanja mladine po nastopu teme izven stanovanja.

Poraba šolske mladine in učnih moči za pomladna dela. Ministerstvo za poduk je nakazalo učitelstvu, da naj z ozirom na pomladni nasad na šolsko mladino podučno ter organizatorično vpliva ter tudi kmetijskemu, zlasti ženskam, posvetovalno ob strani stoji. Deželni šolski svet dal je zdaj dovoljenje, da se v neobhodno potrebnem okvirju za bolj zrele šolske otroke med večjo potrebo na delavskih močeh s podukom vstavi, oziroma poduk v času najnujnejšega poljskega dela zatvori.

Maribor. Ker je kuga na gobcih in parkljih v mestu in okraju Maribor ugasilna, je namestnija obdržanje govejih in svinjskih sejmov v Mariboru zopet dovolila.

Hitro zasačena je bila zaradi tatvine že predkaznovana vdova J. Wauda v Ptuj. V gostilni Kropf ukradla je 20 kronske bankovce. Stražnik Frischenschlager zasačil jo je takoj, ko si je ravno v Muchitschevi trgovini za 16 kron blaga nakupila. Na potu v zapor je hotela ukradeni bankovce proč vreči. Oddali so jo sodniji.

Požig. V gospodarskem poslopju posestnika Tomaža Leitnerja v Pörlinghofu na Koroškem izbruhnil je požar, ki je poslopje z zalogo krme in kmetijskim orodjem ter tudi stanovalno hišo vpepelil. Samo živino so zamogli rešiti. Splošno se sodi, da je nekdo nalašč zažgal.

Nezgoda. V Leitenu na Koroškem so se 14-letni dekli Katarini Dolzer splašili voli, s katerimi je gospodar Leitgeb oral. Dolzer je prišla pod plug in bila okoli 40 metrov daleč po tleh vlečena. Pridobila je več smrtonosnih ran.

Požar. Iz Pliberka se poroča: V fabriki za opeko grofa Thurn Valsassina v Sorgendorfu izbruhnil je požar, ki se je tako hitro razširil, da je uničil glavno poslopje in več postranskih stavb. K sreči ni bilo vetra. Drugače bi tudi sosedne hiše postale žrtev ognja.

Zvišanje porabne množine sladkorja za mestno in industrijsko prebivalstvo. C. k. namestnija je določila, da se zviša v Gradcu, Celju, Mariboru in Ptujju ter v nekaterih drugih občinah z mestnim značajem in industrijskim prebivalstvom porabno mero sladkorja od 1 kile na 1½ kile za eno osebo in

4 tedne. Ta odredba stopi s 16. aprilom v veljavo.

Krivo maščevanje. Artiljerist Martin Kmetec, viničar Kropfovega vinograda v Majbergu pri Ptujju, dobil je na bojišče pismo, da mu je postala njegova žena nezvesta in da ima ljubavno razmerje z istotako oženjenim viničarjem v Vogelovih gorah Matijom Sedlačkem. Kmetec prišel je na dopust in takoj se je razvil med viničarjema prepir, ki je končal s hudim pretepom. Naposled je Kmetec z vinogradniško sekiro pobil Sedlačka na tla in ga smrtonosno ranil. Potem je šel v mesto Ptuj. Pravi, da je na dravskem mostu vrget za več kot 1000 kron glasečo se hranilnično knjižico v vodo. Šel je nato v Kropfovo krčmo, kamor mu je sledila njegova žena. Mestni stražnik Fleischacker je poklical potem vojaško patroljo, ki je Kmeteca odgnala v vojaški zapor. Sedlačka so drugi dan prepeljali v deželno bolnišnico. Kmetecova žena taji, da bi imela kaj s Sedlačkom opraviti; ali preiskava bode že dognala, koliko je na vsem resnice.

Svarilo pred prerano setvijo. Direktor P. Sprenger svari v nekem naznanilu pred preranim nasadom in setvijo naše zelenjave, ker nastanejo pri nastopivšem mrazu novi troški, ki so pri sedanjem pomanjkanju semen mnogokrat prav občutni. Čeprav rastline vedno ne zmrznejo, jih mraz vendar v rasti moti. Napačno je tudi prerano polaganje fižol in kumaric. Fižol naj bi se vsikdar pred koncem aprila ali še bolje v sredi majnika v zemljo polagal; seme kumar (muck) naj se pusti zrasti ali v loncih pod glazom k rastlini in naj se ga potem sredi maja na prosto sadi ali pa naj se ga še-le sredi maja prosto seje.

Svarilo pred belo „šmiržajfo“. Namestnija nam poroča: Pomanjkanje žajfe izrabljajo nekatere firme, da manjvredne izdelke (pod imenom „Weiße Schmierseife“, „Weiße Sauerstoff Schmierseife mit Desinfektionszusatz“, „Aeroform-Schmierseife“ itd.) ponujajo. Te žajfe imajo k večjem 6 do 10 % vsebine na maščobi in kislini, medtem ko mora imeti dobra „žajfa“ 30 do 40 %. Take firme, ki manjvredno žajfo po visoki ceni prodajajo, naj se kazenski sodniji naznani.

Prebivalstvo in vojaške straže. „Laibacher Zeitung“ poroča, da je bil pred kratkim na Primorskem neki duhovnik od vojaške straže obstreljen in na nogi ranjen. Duhovnik se namreč na klic straže ni vstavil, marveč je v skrbi za lastno življenje puško vojaka z obema rokama prijel; zato je moral vojak puško rabiti. Prebivalstvo se zopet nujno opozarja, da se mora vsakdo na klic straže brezpogojno takoj vstaviti, ker ima vojak drugače pravico, orožje rabiti.

Grozovito ravnanje Srbov z našimi vojnimi vjetniki.

Že med vojno v Srbiji se je čulo opeptovano najžalostnejše vesti v brezsrčnem ravnanju z avstro-ogrskimi vojnimi vjetniki. Avstro-Ogrska vlada je tudi opeptovano energično protestirala proti temu prelomu mednarodnega prava in vseh zapovedi človečnosti.

Šele v zadnjem času pa se je izvedelo ves obseg barbarstva proti vojnim vjetnikom, ki so ga izvršili Srbi. Ko je bila srbska armada od Balkana prepodena, se je od c. in kr. vojnega ministerstva z največjo nujnostjo pomožne misije v Srbijo in Makedonijo odposlalo, da se od tam ostalih avstro-ogrskih vojnih vjetnikov še one reši, ki so nečloveško postopanje pretrpeli. Iz poročila ene teh misij, ki je dospela pod komando c. in k. majorja O. Caska v Skoplje in od tam po težavnem transportu v Monastir, je razvidno, da so došli vojni vjetniki k pomožnim postajam v skrajno raztrganih monturah, popolnoma izstradani in bedni, gladni, mnogokrat z zmrznjenimi udi. **Mnogo tisoč vojnih vjetnikov** večidel v Albaniji je vsled pretrpljene bede, tepeža in nalezljivih bolezni pomrlo ali se je, ako niso sploh mogli naprej, **ednostavno pobilo.**

Še hujše vesti pa prinaša poročilo enoletnega prostovoljca medicince Karla Günther, ki je bil vjet in je bil porabljen v srbski glavni bolnišnici v Nišu. Posnemamo iz njegovega poročila:

Ako so bili avstro-ogrski vojniki v Srbiji jim je odvzelo vse rabne predmete, tudi obleke in čevlje, zlasti pa vrednostne predmete. V Nišu so bivali vjeti v hlevih, skladiščih šupah. V prostorih, ki bi zadostovali za 8000 mož, se je zbasalo skupaj 20.000 tih. Stoteri so morali v decembru v glavnem blatu in največjem mrazu skozi cele noči prostem prebiti. V Nišu zaostalo je le 10 mož v hlevih in šupah. Pol tla spali so čeri v njih, niti enkrat se ni dalo sveže vode. Polno uši in umazanosti je bilo.

Te razmere so vladale v vsej Srbiji. „Rdeči križ“ in tuje misije so mirno gledale, napravit se je nekaj protidredb. in pozneje tudi med civilnim prebivalstvom širil, napravilo se je nekaj protidredb.

Rabljeni so bili vjeti kakor zločinci in umazanejša dela, brez ozira na inteligenco, šaržo. Proti vsakemu mednarodnem pravu vjete pri fronti za utrjevalna dela rabila, noma pa so morali na poljih težko delati vsled predolgega delavnega časa ter slabega prehranjevanja jih je na tisočero poginilo.

Prehranjevanje je bilo najslabše, ta jih je tisočero vsled slabe hrane pomrlo. je avstro-ogrski vjetnike skozi Albansko prevažalo, se je ponehalo vsako redno prehranjevanje. Ker se je na vsej poti velikanske življenskih sredstev opazilo in so komarji transporta tudi polne oskrbovalne pristojbine vse vjete sprejeli, je jasno, da so se ti, ki ke ubogih vojnih vjetnikov še v zadnji umramu bogatili. Po tem transportu in do v Srbiji se zamore pač reči, **da je od avstro-ogrskih vojnih vjetnikov na Srbskem komar procentov živih ostalo.**

Ravnalo se je z vjetimi kakor s stvarmi. Vedno se je rabilo biko vko. Celo srbski cirji sami so vjete preteparali.

Najslabše pa se je godilo ubogemu in ki med transportom skozi Albanijo ni mogel naprej. Srbi so te reveže s puškami kopitom tako dolgo podili, da so se dili na tla. Brez čevljev, brez odej in moralo je stoter vjetih v največjem mrazu meter visokem snegu pot čez albansko gorodelati. In ko so v Elbasanu vjeti, ki že dolgo niso redno jesti dobili, bili od usmrti Albancev s kruhom in župo obdarovani, je z zvijačo v bolnišnico zvrabilo; namesto in obvez pa se jim je tam podelilo, njih zmrznjene noge 15 do 30 ur celv z bičem.

Došli avstro-ogrski vjeti so bili vedno opešani in podrejeni. Vrglo se jih je v smrt umazane hleve; le v najskrajnejših slučajih jih je smelo oddati v bolnišnice. Vključ so bile bolnišnice že začetkoma z bolniki napolnjene. Tudi težko bolani so prišli le v hlevih kavaljerijske kasarne. V Nišu samih je pod temi razmeram **čez 2000 vojnih vjetnikov bedno poginilo** nove bolnike se je položilo zopet v staro, umazanost.

Zdravil je bilo premalo, oskrba v bolnišnici kot zunaj. Za bolnicem je bilo nameno samo odprto stranišče; ali bolniki se noma niso mogli dvigniti in so obležali v nem blatu. Brez trug se je umrle pred drugih na vozove z volmi naložilo in k nim grobovom peljalo, kjer se je mnogokim 130 mrličev naenkrat zagrebalo. Razmere stale v Nišu končno take, da so oboli zdravniki in medicinci na tifazu. Tudi v gi bolnišnici v Nišu umrlo je 2000 vjetnikov. Šele ko so kužne bolezni prijele tivilno prebivalstvo in je na njih 4000 oseb se jih je spremenilo.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. Dunaj 13. aprila. Rusko in no-vzhodno bojišče. Prej kot spreminjeno. — Italijansko boji Artiljerijski ogenj drži na mnogih krajih

nenajadno v toku.

Ne K. B. B. j. i. š. e. V. opazovalno posel to je bilo h straneh no-vzhodno-berla vjele gleškem ja severno-uzuspešen. jezera Na tno pove ki sovraž vrnjeni. tvenega.

K. B. K. tli vojni č deče arma vni stan, žbeni vat m bival m prav d

v bistven brosti. Z

erca za v

vražni Boga, ce nam j

Grozni

K. B. E. roča iz R. rjev iz Ar njih Zepp to od a

all, Su

rimaby

čil je en njih svit tem prista

pristanu s agim bila

abori pop neki oseb

to ubitih a Leithu je

i Newc

oraj popol

rimaby

porušilo e na v kup

ullu je

rušila ter ranski stra

enočnejšo

ah ali vil ogočih kra

skimi ofic

vidnostne

jvečjo stro

Ako Vam soform-inerati on in franko se 4. Za bolečin godejni rastlin ujo, antisepti efine. 12 stek v. Feller, Stul vrhalnih pisem itiljejeve. 6 skat tovo, so prijet